

handlingen fandt sted, sådan som det også findes i nogle landes grundlove.

I flere landes grundlove, f.eks. Norges, findes der bestemmelser, der på en eller anden måde sikrer mod love med tilbagevirkende kraft.

Det må være oplagt, at bestemmelser i straffeloven ikke må have tilbagevirkende kraft, hvis der er tale om, at straffen er blevet øget efter, at lovovertrædelser er sket.

Det må også være relevant at få en bestemmelse ind i grundloven, hvor det bliver fastslået, at lovgivningen ikke må have karakter af særlove, hvor bestemte retssubjekter specifikt nævnes, mens andre tilsvarende ikke er omfattet, og hvor de pågældende fratages rettigheder, sådan som det skete med Tvindsærloven. Derimod vil love, hvor nogle afgrænsede grupper får særlige indrømmelser, ikke være udelukket.

Samtidig foreslås en ny procedure for indfødsret svarende til, hvad der er gældende i de fleste lande, hvor indfødsret i henhold til lov tildeles af en forvaltningsmyndighed, og hvor kriterierne for indfødsret er fastlagt ved lov.

Til § 33

Med enkelte justeringer affødt af andre ændringer svarer det til den nuværende § 42.

Til § 34

I konsekvens af, at monarkiet skal afpolitiseres, skal monarken naturligvis ikke længere underskrive vedtagne love, sådan som det ifølge grundlovens § 22 er tilfældet i dag.

Til § 35

Spørgsmålet om opløsningsretten er bl.a. et spørgsmål om magtrelationerne mellem den lovgivende magt, Folketinget, og den udøvende magt, regeringen.

Et tilbagevendende tema i grundlovsdiskussioner har været afskaffelse af opløsningsretten og indførelse af faste valgperioder, sådan som vi kender det i Norge.

I stedet for at indføre faste valgperioder kunne man afskaffe statsministerens opløsningsret, medmindre der er tale om vedtagelse af en direkte mistillidserklæring til regeringen eller statsministeren. Derudover skal Folketinget have ret til at opløse sig selv. Det vil give mulighed for at komme ud af en parlamentarisk umulig situation, samtidig med at statsministerens mulighed for at udnytte opløsningsretten til egen partipolitisk vinding bliver afskaffet. Derved undgår vi også den meget låste situation, som vi har set i Norge nogle gange.

Når statsministerens generelle opløsningsret skal afskaffes, hænger det også sammen med, at den kan misbruges af statsministeren til egen vinding.

Derfor må det være på sin plads at afskaffe statsministerens opløsningsret. Derimod skal Folketinget have mulighed for – ved et flertal – at opløse sig selv, dvs. udskrive folketingsvalg. Det svarer til almindelig foreningsretlig tankegang om, at en valgt forsamling – repræsentantskab, bestyrelse og lignende – til enhver tid kan trække sig tilbage og anmode om nyvalg.

Til § 36

Efter at Landstinget blev afskaffet i 1953, har der ikke været et »ekstra ting«, der har haft til formål i særlig grad at vurdere de juridiske og administrative konsekvenser af lovgivningen. Muligvis kunne uforudsete konsekvenser af vedtagne love og huller i vedtaget lovgivning have været undgået, hvis Landstinget eller en lignende instans havde haft mulighed for at gennemse lovene inden endelig vedtagelse.

I forbindelse med forhandlingerne om ændringerne af grundloven i 1930'erne og diskussionen op til grundlovsændringen i 1953 var der forskellige ideer fremme om, hvordan Landstingets rolle som sagkyndigt udvalg kunne afløses af enten et særligt lovråd bestående af folketingsmedlemmer og sagkyndige udefra eller et lovudvalg på linje med andre af Folketingets stående udvalg.

Forslaget om et egentligt lovråd var direkte afledt af forslaget om Landstingets afskaffelse – et råd, der især skulle berolige kredse, der var bekymrede for at afskaffe Landstinget. Omvendt var der en risiko for, at rådet kunne antaste Folketingets suverænitæt på samme måde, som Landstinget kunne.

Et lovudvalg på linje med Folketingets øvrige faste udvalg vil derimod ikke på nogen måde kunne antaste Folketinget som den lovgivende magt.

Kravet til medlemmerne af et fast folketingsudvalg må alene være, at de pågældende folketingsmedlemmer besidder en særlig viden om statsretlige og forvaltningsretlige forhold og juridiske forhold i øvrigt.

Til § 37

Uændret. Kun sproglige ændringer.

Til § 38

Udbygning af den eksisterende bestemmelse i § 34.

Til § 39

Grundloven beskriver en særlig procedure i forbindelse med vedtagelse af finansloven derved, at den skal fremsættes 4 måneder før finansårets begyndelse.